

KOUZELNÝ CIRKUS LATERNY MAGIKY SE HRAJE 40 LET

Inscenace *Kouzelný cirkus* se dočká 15. dubna přesně 40 let od prvního uvedení v roce 1977. Výročí si připomeneme slavnostním představením 21. dubna za účasti mnoha tanečníků a pamětníků tvorby tohoto divadelního unikátu. Příběh o putování dvou klaunů, za jehož vznikem stály osobnosti, jako byl Evald Schorm, Jiří Srnec nebo Jan Švankmajer, sklízel nadšené ovace po celém světě a v Praze je stále k vidění na Nové scéně Národního divadla.

- *Kouzelný cirkus* měl premiéru v tehdejší pražské sídle Laterny magiky paláci Adria. Od roku 1983 byla inscenace uváděna na právě otevřené Nové scéně, kde se hraje dodnes.
- *Kouzelného cirkusu* se odehrálo přes 6390 představení.
- V zahraničí se na zájezdech uskutečnilo kolem 550 představení v 17 zemích a více jak 50 městech (Německo, Slovensko, Nizozemí, USA, Belgie, Sovětský svaz, Itálie, Kanada, Francie, Belgie, Rakousko, Izrael, Španělsko, Švédsko, Turecko, Dánsko, Řecko).
- Pokud by se v divadle hrála každý den jedna repríza *Kouzelného cirkusu*, herní plán bude nepřetržitě naplněn na 16 let.
- Dodnes se na jevišti celkem vystříдалo 25 Smutných a 22 Veselých klaunů, 25 Svůdců a 30 Venuší.

Poetický příběh o věčném hledání a touze po kráse se točí kolem cesty dvou klaunů za krásnou Venuší a překonávání nástrah Svůdce, který jim dal život, ale touží je ovládat. Inscenace vždy okouzlovala projekcemi, které byly točeny v exteriérech po celém tehdejší Československu, humornými scénkami i tancem, na jehož vzniku se podílelo pět choreografů pod vedením **Karla Vrtišky**. Režíroval **Evald Schorm**, scénografii vytvořil **Josef Svoboda**, přizván byl také **Jiří Srnec**, zakladatel Černého divadla, a **Jan Švankmajer**, který vytvořil loutkové scény. Hudební dramaturgii a původní skladby vytvořil **Oldřich F. Korte**, kostýmy a výpravu obstaral přední výtvarník **Zdenek Seydl**.

Mimořádný úspěch inscenace dokazují i setrvale příznivé kritiky:

70. léta: „...ustálená klišé poetické metafory klaunů vylézajících z vejce a usilujících o naplnění svého životního údělu, jsou přeměněny v takový druh divadelního kouzla, jaké jsme dosud nepoznali. (...) Autoři za asistence populárního černého divadla vytvořili zázračné divadelní představení. Byl jsem jím okouzlen.“ (Clive Barnes, New York Post, 1979)

Současnost: „V čem spočívá největší kouzlo *Kouzelného cirkusu*? V tom, že nám ukazuje to, co nás vždycky zajímalo. Odkrývá to, co se děje za oponou.“ (Dominika Prokopová, Fulmoonzine.cz, 2014)

„*Kouzelný cirkus* má rozhodně svoji hloubku i humorný formát a jeho široké a zjednodušené pojetí může vyvolat řadu nečekaných spojitostí a jintajů. Při zamyšlení se nad tím, kolikrát se při představení dostávají hlavní postavy do stále stejné situace, překvapivě zjistíte, jak často velmi podobně procházíme životem i my diváci, kteří se nakonec po rozsvícení divadelních světel sami stanou herci v onom pověstném *Kouzelném cirkuse*.“ (Milan Kajínek, Velká Epocha.sk, 2010)

Na podzim roku 2015 se Laterna magika vydala s *Kouzelným cirkusem* na turné do Řecka. I tam se inscenace setkala s pozitivními ohlasy:

„V případě podobných okouzlujících podívaných se každému kritikovi tají dech a zůstává bezradný – na CO má zaměřit svou kritiku a CO má komentovat? To jediné, co mu zbývá, je buď popsat to, co viděl, nebo se pokusit odmytizovat to, co se odehrává na jevišti. A tak k první epizodě můžeme říci následující: celé jeviště je pokryto obrovským podlouhlým bílým plátnem v půlkruhovém tvaru. Na něm jsou během celého představení promítány překrásné filmové záběry, zatímco ve středu tohoto půlkruhu 12 herců-tanečníků provádí obtížné divadelní a taneční figury, které jsou bezprostředně propojeny s tím, co vidíme na panoramatickém plátně. To znamená, že to, co se jako divadlo a tanec odehrává na jevišti, souvisí významově a dramaturgicky s paralelní filmovou velkolepou podívanou!“ (Stamatis Gargalianos, Theatro.gr, 2015)

Jiří Srnec na vznik *Kouzelného cirkusu* vzpomínal v roce 2011: *„Sešla se v roce 1976 mimořádná společnost. Osobně svolával, vybízel ke spolupráci Evald Schorm bytosti všech profesí do svého týmu. Na první schůzce několik slov o námětu, o dvou klaunech a jejich lásce k Venuši. Na příští setkání přišli již jen věřící a nadšení. Od samého počátku narůstal zázrak vzájemného porozumění. Bylo dobré být účasten. Otevřel se prostor pro nevídané, nové. Hned následovalo zkoušení na jevišti. Artistická virtuoza, balet, ale také klaunerie a oduševnělý tanec růže.*

Na velké louce ve Stromovce stál opravdový cirkusový stan. Zazněla trumpeta, vycházelo slunce z mořských vln. U všeho toho hledání, nabízení, nacházení režisér Evald Schorm s černou svatozáří své pokrývky hlavy, usměvavý, laskavý, klidný.

Pro let balonem jsem měl připravený scénář. Šel jsem za Evaldem, potřeboval jsem film.

Evald pravil: „Natoč si to sám.“

...nikdy jsem to nedělal...

Nato Evald: „Filmařem je každý, kdo nedokázal, že jím není.“

... a tak se tedy stalo, co tam dodnes je... a s nádhernou hudbou Oldřicha Kortehe.“

Vznik inscenace byl v tehdejších podmínkách náročný především ze strany produkce a koordinace. Zkoušelo se v několika obsazeních, scénografie Josefa Svobody navíc vyžadovala specifický film, který bylo třeba natáčet na tři kamery současně. Celkem se na něj spotřebovalo 53 000 metrů filmového materiálu.

Produkční úskalí dokumentuje zpráva Josefa Svobody: *„Sestřih filmu bylo možné provádět pouze na tříplátnovém stříhacím stole, který vlastní jedině Krátký film a který jej zásadně nepůjčuje, dále jej má z ciziny zapůjčen Artcentrum. Náš film se stříhal v Artcentru pololegálně v nočních hodinách a o sobotách a nedělích, čímž se práce velice zdržovala. Stovku krabic s materiálem bylo nutno*

TISKOVÁ ZPRÁVA

laterna magika

neustále převážet, aby tam nezůstávaly. (...) K tomu poznamenáváme, že LM je přidělen na dopravu mikrobusem, jehož řidič pracuje 7 – 15:45 a zásadně odmítá nosit jakýkoliv, byť přiměřený náklad s odůvodněním, že je řidič osobního vozu.“

Díky podpoře Mecenášského klubu Národního divadla byl v roce 2012 filmový materiál ke *Kouzelnému cirkusu* digitalizován.

Kouzelný cirkus se 21. dubna odehraje ve znamení setkání tvůrců a interpretů několika generací. Večer před představením se navíc uskuteční vernisáž výstavy na náměstí Václava Havla, kde si prostřednictvím fotografií na velkoformátových panelech mohou návštěvníci divadla i kolemjdoucí připomenout historii i současnost této unikátní inscenace.

KOUZELNÝ CIRKUS

I. premiéra 15. dubna 1977

II. premiéra 19. dubna 1977

Režie: Evald Schorm, Jiří Srnec, Jan Švankmajer

Scénografie: Josef Svoboda

Kamera: Emil Sirotek

Choreografie: Karel Vrtiška, Jiří Hrabal, Vlastimil Jílek, Josef Koníček, František Pokorný

Kostýmy a masky: Zdenek Seydl

Hudba: Oldřich F. Korte, Vlastimil Hála, Jaroslav Krček, Jiří Srnec

Kontakt pro média:

Kateřina Ondroušková

Public relations Činohry a Laterny magiky

T: +420 224 901 236

M: +420 777 208 249

e-mail: k.ondrouskova@narodni-divadlo.cz

Lucie Kocourková

PR Laterny magiky

T: +420 601 338 154

e-mail: l.kocourkova@narodni-divadlo.cz

Laterna magika na webu a na sociálních sítích:

www.laterna.cz

www.facebook.com/laternamagikaND

www.twitter.com/LaternaMagikaCZ

www.instagram.com/laternamagikaprague

www.youtube.com/channel/UCyADfQcoZGJP_sSxTFcG7gw

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

KB

**HLAVNÍ PARTNER
NÁRODNÍHO DIVADLA**

Partneři Národního divadla

ŠKODA

AUTOCONT

mastercard.

Partneři inscenací Národního divadla

Technologický partner
Národního divadla

ASUS®
IN SEARCH OF INCREDIBLE

Partner
premiérových večerů ND

MATTONI

Mecenáši Národního divadla

KOLOWRAT KRAKOWŠTÍ

Prof. Dr. Dadjja Altenburg-Kohl

Generální mediální partner

 Česká televize

Hlavní mediální partner inscenací

mediální skupina **mafra**

Mediální partneři

 Český rozhlas

RESPEKT

MEDIA MARKETING SERVICES